

Izvor: <http://maticna.nsk.hr/strucno-savjetodavna-pomoc-i-strucni-nadzor/osnivanje-statusne-promjene-prestanak-rada/>

Osnivanje/statusne promjene/prestanak rada knjižnice

Osnivanje knjižnice regulirano je člankom **11. Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN [17/2019](#))**

Knjižnica se može osnovati ako su, sukladno odredbama standarda za pojedinu vrstu knjižnica, osigurani:

- knjižnična građa,
- prostor, oprema i pristup informacijsko-komunikacijskoj tehnologiji,
- sredstva za rad,
- rad stručnih knjižničarskih djelatnika i
- program rada i razvitka.

Koraci pri osnivanju i upisu knjižnice u Upisnik knjižnica propisani **čl. 11 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN [17/2019](#)) i Pravilnikom o Upisniku knjižnica (NN [78/2020](#))**

1.

1. **Odluka** osnivača knjižnice o osnivanju samostalne ili knjižnice u sastavu.
2. **Zahtjev** osnivača knjižnice za izdavanjem mišljenja nadležne matične knjižnice o postojanju uvjeta upućuje:
 - a) **[nadležnoj županijskoj matičnoj knjižnici za narodne i školske knjižnice](#)**
 - b) **[nadležnoj sveučilišnoj matičnoj knjižnici za sveučilišne, visokoškolske, znanstvene i specijalne knjižnice](#)**
3. **Nadležna matična knjižnica** izrađuje izvješće o postojanju uvjeta za osnivanje knjižnice.
4. Osnivač knjižnice podnosi **zahtjev za izdavanje rješenja nadležnom ministarstvu**, a prilog mu je mišljenje nadležne matične knjižnice o postojanju uvjeta.
5. Nadležno ministarstvo izdaje **rješenje o postojanju uvjeta za osnivanje knjižnice** najkasnije u roku od 30 dana od podnošenja zahtjeva
 - a) **ministarstvo nadležno za kulturu izdaje rješenje za narodne i specijalne knjižnice**

b) **ministarstvo nadležno za znanosti i obrazovanja izdaje rješenje za školske, visokoškolske, znanstvene i sveučilišne knjižnice.**

6. U slučaju pozitivnog rješenja **osnivač knjižnice** predaje zahtjev za upis knjižnice i knjižnične djelatnosti u **sudski ili drugi registar Republike Hrvatske** kako bi ishodio pravomoćno **rješenje o upisu u sudski ili drugi registar** knjižnice, odnosno knjižnične djelatnosti knjižnica u sastavu.

U slučaju negativnog rješenja **osnivač knjižnice** može pokrenuti upravni spor.

7. **Ravnatelj, voditelj ili osoba zadužena za knjižnično poslovanje** predaje prijavu za upis knjižnice u **Upisnik knjižnica** u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

8. **Upute za upis podataka u Upisnik knjižnica (2020-12-21)**

Prestanak rada knjižnice regulirano je čl. 14 Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2019)

Prije donošenja svoje *Odluke o prestanku i statusnim promjenama* samostalnih javnih knjižnica i javnih knjižnica u sastavu pravnih osoba u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske ili jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave **osnivač knjižnice** treba pribaviti sljedeće dokumente:

1. **Nadležna matična knjižnica** izrađuje izvješće o zaštiti i smještaju knjižnične građe te pohrani digitalne knjižnične građe i digitalne knjižnične dokumentacije kojeg upućuje Hrvatskom knjižničnom vijeću.
 - a) **nadležne županijske matične knjižnice za narodne i školske knjižnice**
 - b) **nadležne sveučilišne matične knjižnice za sveučilišne, visokoškolske, znanstvene i specijalne knjižnice**
2. **Hrvatsko knjižnično vijeće** donosi mišljenje o zaštiti i smještaju knjižnične građe i knjižnične dokumentacije odnosno o pohrani digitalne knjižnične građe i digitalne knjižnične dokumentacije.
3. **Ministar** nadležan za kulturu – za javne narodne i specijalne knjižnice, odnosno **ministar** nadležan za znanost i obrazovanje – za javne školske, visokoškolske, znanstvene i sveučilišne knjižnice – mora donijeti suglasnost o prestanku i statusnim promjenama knjižnice.
4. **Osnivač knjižnice** donosi *Odluku o prestanku i statusnim promjenama knjižnice* koja mora sadržavati i odredbe o zaštiti i smještaju knjižnične građe na temelju prethodnog mišljenja Hrvatskoga knjižničkog vijeća.
5. **Upute za upis podataka u Upisnik knjižnica (2020-12-21)**